

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített kilencedik tanács)

2020. február 12. *

„Közös kül- és biztonságpolitika – A Kongói Demokratikus Köztársaságban fennálló helyzetre tekintettel elfogadott korlátozó intézkedések – A pénzeszközök befagyasztása – A felperes nevének az érintett személyek listáján való további szerepeltetése – Indokolási kötelezettség – Védelemhez való jog – A Tanácsnak a korlátozó intézkedések meghosszabbítását igazoló új információk közlésére vonatkozó kötelezettsége – Téves jogalkalmazás – Nyilvánvaló értékelési hiba – A tulajdonhoz való jog – Arányosság – Az ártatlanság véelme – Jogellenességi kifogás”

A T-163/18. sz. ügyben,

Gabriel Amisi Kumba (lakóhelye: Kinshasa [Kongói Demokratikus Köztársaság], képviselik: T. Bontinck, P. De Wolf, M. Forgeois és A. Guillerme ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselek: J.-P. Hix, H. Marcos Fraile és S. Van Overmeire, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

a Kongói Demokratikus Köztársasággal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/788/KKBP határozat módosításáról szóló, 2017. december 11-i (KKBP) 2017/2282 tanácsi határozatnak (HL 2017. L 328., 19. o.) a felperest érintő részében történő megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített kilencedik tanács),

tagjai: S. Gervasoni elnök, L. Madise, R. da Silva Passos (előadó), K. Kowalik-Bańczyk és C. Mac Eochaidh bírák,

hivatalvezető: L. Ramette tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2019. július 4-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: francia.

Ítélet^{1 2}

A jogvita előzményei

- 1 A felperes, Gabriel Amisi Kumba, a Kongói Demokratikus Köztársaság állampolgára.
- 2 A jelen ügy az Európai Unió Tanácsa által a fenntartható békének a Kongói Demokratikus Köztársaságban való megteremtése, valamint az ezen állam tekintetében előírt fegyverembargót megsértő személyekre és szervezetekre való nyomásgyakorlás érdekében bevezetett korlátozó intézkedések keretébe illeszkedik.
- 3 A Tanács 2005. július 18-án az EK 60., az EK 301. és az EK 308. cikk alapján elfogadta a Kongói Demokratikus Köztársaság tekintetében a fegyverembargót megsértő személyekkel szemben meghatározott, egyedi korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló 1183/2005/EK rendeletet (HL 2005. L 193., 1. o.).
- 4 A Tanács 2010. december 20-án az EUSZ 29. cikk alapján elfogadta a Kongói Demokratikus Köztársasággal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 2008/369/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló 2010/788/KKBP határozatot (HL 2010. L 336., 30. o.).
- 5 A Tanács 2016. december 12-én az EUMSZ 215. cikk alapján elfogadta az 1183/2005 rendelet módosításáról szóló (EU) 2016/2230 rendeletet (HL 2016. L 336. I, 1. o.).
- 6 Ugyanezen a napon a Tanács az EUSZ 29. cikk alapján elfogadta a 2010/788 határozat módosításáról szóló (KKBP) 2016/2231 határozatot (HL 2016. L 336. I., 7. o.).
- 7 A 2016/2231 irányelv (2)–(4) preambulumbekkezdése szerint:
 - „(2) A Tanács 2016. október 17-én következtetéseket fogadott el, amelyben mély aggodalmának adott hangot a Kongói Demokratikus Köztársaságban (KDK) fennálló politikai helyzet miatt. Különösen határozottan elítélte a 2016. szeptember 19–20-án Kinshasában elkövetett szélsőségesen erőszakos cselekményeket, amelyek tovább súlyosbították a KDK kilátástalan helyzetét, amely amiatt alakult ki, hogy az alkotmányban rögzített 2016. december 20-i határidőre nem írták ki az elnökválasztást.
 - (3) A Tanács hangsúlyozta, hogy ahhoz, hogy kedvező körülményeket alakítson ki a párbeszédhez és a választások megrendezéséhez, a KDK kormányának egyértelműen kötelezettséget kell vállalnia az emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartása mellett, és fel kell hagynia azzal, hogy az igazságszolgáltatást a saját céljaira használja. Felszólított továbbá minden érdekelt felet arra, hogy utasítsa el az erőszak alkalmazását.
 - (4) A Tanács jelezte azt is, hogy kész az összes rendelkezésére álló eszközt – így a célzott korlátozó intézkedéseket is – alkalmazni azokkal szemben, akik súlyosan megsértik az emberi jogokat, erőszakra buzdítanak, vagy megakadályozzák, hogy a válságra olyan, konszenzuson alapuló és békés megoldás szülessen, amelynek keretében tiszteletben tartják a KDK népének azon törekvését, hogy megválaszthassa képviselőit.”

1 A jelen ítéletnek csak azok a pontjai kerülnek ismertetésre, amelyek közzétételét a Törvényszék hasznosnak tartja.

2 A jelen ítéletnek csak azok a pontjai kerülnek ismertetésre, amelyek közzétételét a Törvényszék hasznosnak tartja. A kihagyott pontok tekintetében lásd:..., .../... (T-..., EU:...).

- 8 A 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozat 3. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A 4. cikk (1) bekezdésében, valamint az 5. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt korlátozó intézkedéseket olyan személyekkel és szervezetekkel szemben kell alkalmazni, akik:

- a) akadályozzák a Kongói Demokratikus Köztársaságban tartandó választásokkal kapcsolatos helyzet konszenzusos és békés megoldását, többek között erőszakos cselekményekkel, elnyomással, illetve az erőszak szításával, vagy azáltal, hogy aláássák a jogállamiságot;
- b) részt vesznek a [Kongói Demokratikus Köztársaságban] elkövetett olyan cselekmények tervezésében, irányításában és elkövetésében, amelyek az emberi jogok súlyos megsértésének vagy az emberi jogokkal való visszaélésnek minősülnek;
- c) kapcsolatba hozhatók az a) és a b) pontban említettekkel;

a II. mellékletben felsoroltak szerint.”

- 9 A 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozat 4. cikkének (1) bekezdése értelmében „[a] tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megakadályozzák a 3. cikkben említett személyek tagállamuk területére [helyesen: a 3. cikkben említett személyeknek a területükre] történő beutazását vagy azon keresztül történő átutazását”.

- 10 A 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozat 5. cikkének (1), (2) és (5) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Be kell fagyasztani minden olyan pénzeszközt, egyéb vagyoni értéket és gazdasági erőforrást, amely – az I. és II. mellékletben meghatározottak szerint – a 3. cikkben említett személyek vagy szervezetek közvetlen vagy közvetett tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll, vagy az említett személyek vagy szervezetek közvetlen vagy közvetett tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló szervezetek rendelkezésére, vagy az említett személyek vagy szervezetek nevében vagy irányításával eljáró más személyek vagy szervezetek rendelkezésére áll.

(2) Az (1) bekezdésben említett személyek és szervezetek számára vagy javára, közvetlenül vagy közvetetten, semmilyen pénzeszköz, egyéb vagyoni érték vagy gazdasági erőforrás nem bocsátható rendelkezésre.

[...]

(5) A 3. cikk (2) bekezdésében említett személyek és szervezetek tekintetében az illetékes tagállami hatóság az általa megfelelőnek ítélt feltételekkel engedélyezheti egyes befagyasztott pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások felszabadítását vagy rendelkezésre bocsátását, annak megállapítását követően, hogy a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások:

- a) a mellékletben felsorolt személyek és szervezetek, valamint az ilyen természetes személyek eltartott családtagjai alapvető szükségleteinek fedezéséhez szükségesek, beleértve az élelmiszerek, a bérleti díj vagy jelzáloghitel-törlesztés, a gyógyszerek és az orvosi kezelés, az adók, a biztosítási díjak és a közüzemi díjak költségeit;
- b) kizárólag az ésszerű mértékű szakmai tiszteletdíjak és a jogi szolgáltatásokhoz kapcsolódóan felmerült kiadások fedezésére szolgálnak;

[...]

d) rendkívüli kiadások fedezéséhez szükségesek, feltéve, hogy az illetékes hatóság az engedély megadását megelőzően legalább két héttel közölte a többi tagállam illetékes hatóságaival és a Bizottsággal a konkrét engedély megadása alapjául szolgáló indokokat.”

11 A 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozat 6. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(2) A Tanács valamely tagállam vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára létrehozza és módosítja a II. mellékletben található jegyzéket.”

12 A 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozat (2) és (3) bekezdése a következőket írja elő:

„(2) A Tanács a 6. cikk (2) bekezdésében említett döntését és a jegyzékbe vétel indokolását – amennyiben a cím ismert, közvetlenül, egyéb esetben értesítés közzététele útján – közli az érintett személlyel vagy szervezettel, lehetővé téve a személy vagy szervezet számára, hogy észrevételeket tegyen.

(3) Amennyiben észrevételt vagy új érdemi bizonyítékot nyújtanak be, a Tanácsnak felül kell vizsgálnia határozatát, és erről értesítenie kell az érintett személyt vagy szervezetet.”

13 A 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozat 9. cikkének (2) bekezdése szerint „[a] 3. cikk (2) bekezdésében említett intézkedéseket 2017. december 12-ig kell alkalmazni, és [h]a a Tanács úgy ítéli meg, hogy e határozat céljai nem teljesültek, a határozatot meg kell újítani vagy – adott esetben – módosítani kell”.

14 Az 1183/2005 rendeletet illetően e rendeletnek a 2016/2230 rendelettel módosított 2b. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) Az Ia. melléklet tartalmazza a Tanács által a következő indokok bármelyike alapján jegyzékbe vett természetes vagy jogi személyeket, szervezeteket vagy szerveket:

[...]

b) a Kongói Demokratikus Köztársaságban elkövetett olyan cselekményeket terveznek, irányítanak vagy követnek el, amelyek az emberi jogok súlyos megsértésének vagy az emberi jogokkal való visszaélésnek minősülnek.”

15 A felperes nevét a 2016/2231 határozat felvette a 2010/788 határozat II. mellékletében szereplő személyek és szervezetek listájára (a továbbiakban: vitatott lista), a 2016/2230 rendelet pedig felvette az 1183/2005 rendelet Ia. mellékletében szereplő személyek és szervezetek listájára.

16 A 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozat II. mellékletében és a 2016/2230 rendelettel módosított 1183/2005 rendelet Ia. mellékletében a Tanács a következő indokokkal igazolta a felperesre vonatkozó korlátozó intézkedések elfogadását:

„A kongói hadsereg (FARDC) 1. védelmi zónájának parancsnoka; a FARDC erői aránytalan erőszak alkalmazásában és erőszakos elnyomásban vettek részt 2016 szeptemberében Kinshasában. Következésképpen e minőségében Gabriel Amisi Kumba részt vett a [Kongói Demokratikus Köztársaságban] elkövetett olyan cselekmények tervezésében, irányításában és elkövetésében, amelyek az emberi jogok súlyos megsértésének minősülnek.”

17 A Tanács 2016. december 13-án közzétette az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* a 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozatban, valamint a 2016/2230 rendelettel módosított 1183/2005 rendeletben előírt korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek részére szóló

értesítést (HL 2016. C 463., 2. o.). Ebben az értesítésben többek között az szerepelt, hogy az érintett személyek 2017. október 1-je előtt kérvényezhetik a Tanácsnál a vitatott listára, valamint az 1183/2005 rendelet Ia. mellékletében szereplő személyek és szervezetek listájára való felvételükről szóló döntés felülvizsgálatát, amely kérelemhez csatolniuk kell az igazoló dokumentumokat. Az említett értesítésben ezenfelül az szerepelt, hogy a Tanács a 2010/788 határozat 9. cikkével összhangban elvégzett következő felülvizsgálatokor figyelembe fogja venni a beérkezett észrevételeket.

- 18 A felperes a Törvényszék Hivatalához 2017. március 6-án benyújtott keresetlevelével lényegében a 2016/2230 rendelet őt érintő részében történő megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő. E keresetlevelet T-141/17. számon vették nyilvántartásba.
- 19 A Tanács 2017. május 29-én az EUSZ 31. cikk (2) bekezdése és a 2010/788 határozat 6. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadta a 2010/788 határozat végrehajtásáról szóló (KKBP) 2017/905 végrehajtási határozatot (HL 2017. L 138. I., 6. o.). A Tanács ugyanezen a napon elfogadta az 1183/2005 rendelet 9. cikke (2) bekezdésének végrehajtásáról szóló (EU) 2017/904 végrehajtási rendeletet (HL 2017. L 138. I., 1. o.). E jogi aktusokban a vitatott listára, illetve az 1183/2005 rendelet Ia. mellékletében szereplő listára más természetes személyek nevét vették fel.
- 20 2017. december 11-én, a vitatott intézkedések felülvizsgálatára irányuló eljárást követően a Tanács az EUSZ 29. cikk alapján elfogadta a 2010/788 határozat módosításáról szóló (KKBP) 2017/2282 határozatot (HL 2017. L 328., 19. o., a továbbiakban: megtámadott határozat). E határozat 1. cikke a 2010/788 határozat 9. cikke (2) bekezdésének szövege helyébe a következő szöveget léptette:

„A 3. cikk (2) bekezdésében említett intézkedéseket 2018. december 12-ig kell alkalmazni. Ha a Tanács úgy ítéli meg, hogy ezen intézkedések céljai nem teljesültek, az intézkedéseket meg kell újítani vagy – adott esetben – módosítani kell őket.”

- 21 A fenti 18. pontban említett T-141/17. sz. ügyet a felperes elállását követően a 2018. december 7-i végzéssel törölték a Törvényszék a nyilvántartásából.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 22 A felperes a Törvényszék Hivatalához 2018. március 8-án benyújtott keresetlevéllel előterjesztette a jelen keresetet.
- 23 A Törvényszék kilencedik tanácsának elnöke a 2018. október 12-i határozatában úgy határozott, hogy a jelen ügyet egyesíti a T-164/18. sz., Kampete kontra Tanács üggyel, a T-165/18. sz., Kahimbi Kasagwe kontra Tanács üggyel, a T-166/18. sz., Luyoyo kontra Tanács üggyel, a T-167/18. sz., Kanyama kontra Tanács üggyel, a T-168/18. sz. Numbi kontra Tanács üggyel, valamint a T-169/18. sz., Kibelisa Ngambasai kontra Tanács üggyel az eljárás írásbeli és esetleges szóbeli szakaszának lefolytatása céljából.
- 24 Az előadó bíró javaslatára a Törvényszék úgy határozott, hogy megnyitja az eljárás szóbeli szakaszát. 2019. május 15-én a Törvényszék az ügyet a kibővített kilencedik tanács elé utalta.
- 25 A Törvényszék a 2019. július 4-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és az általa feltett szóbeli kérdésekre adott válaszaikat.
- 26 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot a felperesre vonatkozó részében;
 - a Tanácsot kötelezze a költségek viselésére.

- 27 A Tanács azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet;
 - másodlagosan, a megtámadott határozat megsemmisítése esetén a felperes tekintetében tartsa fenn annak joghatásait a Törvényszék ítélete elleni fellebbezésre nyitva álló határidő lejártáig, vagy – ha e határidőn belül fellebbezést nyújtanak be – e fellebbezés elutasításáig;
 - a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

- 28 A felperes a megtámadott határozat megsemmisítése iránti kérelmének alátámasztása érdekében négy jogalapra hivatkozik, amelyek közül az elsőt az indokolási kötelezettség és a meghallgatáshoz való jog megsértésére, a másodikat téves jogalkalmazásra és nyilvánvaló értékelési hibára, a harmadikat a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jognak, a tulajdonhoz való jognak és az arányosság elvének a megsértésére, a negyediket pedig a 2010/788 rendelet 3. cikke (2) bekezdése b) pontjának és az 1183/2005 rendelet 2a. cikke (1) bekezdése b) pontjának a jogellenességére alapítja.

Az első, az indokolási kötelezettség és a meghallgatáshoz való jog megsértésére alapított jogalapról

- 29 Az első jogalap két részből áll, amelyek közül az első az indokolási kötelezettség megsértésén, a második pedig a meghallgatáshoz való jog megsértésén alapul.

Az első jogalap első részéről

- 30 Az első jogalap első részében a felperes arra hivatkozik, hogy a Tanács megsértette a sérelmet okozó jogi aktus indokolására vonatkozó, az EUMSZ 296. cikkben előírt kötelezettséget. A felperes azzal érvel, hogy a megtámadott határozat indokolása különösen szűkszavú, mivel a Tanács nem fogalmaz meg olyan pontos vádat, vagy konkrét és azonosítható tény, amely minden komoly kétséget kizáróan lehetővé tenné az említett indokolásban a felperessel szemben megfogalmazott kifogásoknak a terhére való megállapítását. A felperes álláspontja szerint a megtámadott határozat így pusztán vélelmező állításokon alapul, amelyeket nem lehet ellenőrizni, és amelyek őt arra kötelezik, hogy negatív bizonyítékokkal szolgáljon a vele szemben kifogásolt általános tények megvalósulásának a hiányával kapcsolatban, ami a bizonyítási teher megfordulását eredményezi.
- 31 A Tanács vitatja ezeket az érveket.
- 32 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a sérelmet okozó jogi aktus indokolására vonatkozóan az EUMSZ 296. cikk (2) bekezdésében előírt kötelezettség célja egyrészt az érdekeltnek elegendő tájékoztatás nyújtása annak eldöntéséhez, hogy a jogi aktus megalapozott-e, vagy hogy szenved-e esetleg az érvényességének vitatását az uniós bíróság előtt lehetővé tévő valamilyen hibában, másrészt annak lehetővé tétele, hogy az utóbbi felülvizsgálhassa a jogi aktus jogszerűségét. Az így megfogalmazott indokolási kötelezettség az uniós jog lényeges alapelvének minősül, amelytől csak kényszerítő megfontolások miatt lehet eltérni. Az indokolást tehát főszabály szerint ugyanakkor kell közölni az érdekelttel, mint a számára sérelmet okozó aktust, és a közlés hiányát nem teheti szabályossá azon tény, hogy az érdekelt az uniós bíróság előtti eljárás során megismeri a jogi aktus indokait (2011. december 7-i HTTS kontra Tanács ítélet, T-562/10, EU:T:2011:716, 32. pont).
- 33 Az indokolásnak továbbá a szóban forgó jogi aktus jellegéhez és elfogadásának körülményeihez kell igazodnia. Az indokolási kötelezettséget az eset összes körülményeire, így különösen a jogi aktus tartalmára, a felhívott indokok jellegére és a címzettek vagy a jogi aktus által közvetlenül és

személyükben érintett egyéb személyek magyarázathoz fűződő érdekére tekintettel kell vizsgálni. Nem követelmény, hogy az indokolás az összes releváns ténybeli és jogi elemet tartalmazza, minthogy az indokolás megfelelőségét nemcsak a szövegére, hanem a körülményeire, valamint az adott tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére figyelemmel is meg kell vizsgálni. Konkrétan valamely sérelmet okozó aktus indokolása akkor megfelelő, ha az érintett előtt ismert olyan összefüggésben hozzák meg, amely lehetővé teszi számára a vele szemben hozott intézkedés jelentőségének megértését (2012. november 15-i Tanács kontra Bamba ítélet, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 54. pont; 2009. október 14-i Bank Melli Iran kontra Tanács ítélet, T-390/08, EU:T:2009:401, 82. pont).

- 34 A Tanácsot terhelő indokolási kötelezettség egyrészt az elfogadott intézkedés jogalapjának megjelölésére, másrészt pedig azokra a körülményekre vonatkozik, amelyek alapján megállapítható, hogy a listára való felvétel valamely kritériuma az érdekelték esetében teljesül (2014. szeptember 18-i Central Bank of Iran kontra Tanács ítélet, T-262/12, nem tették közzé, EU:T:2014:777, 86. pont).
- 35 Következésképpen meg kell vizsgálni, hogy a megtámadott jogi aktusok indokolása tartalmaz-e a listára való felvételt érintő, vitatott kritériumra való kifejezett hivatkozásokat, és adott esetben ezen indokolás elegendőnek tekinthető-e ahhoz, hogy lehetővé tegye a felperes számára a megtámadott jogi aktusok megalapozottságának az ellenőrzését, a Törvényszék előtti védelmének ellátását, ezen utóbbi számára pedig felülvizsgálatának a gyakorlását (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 18-i Central Bank of Iran kontra Tanács ítélet, T-262/12, nem tették közzé, EU:T:2014:777, 88. pont).
- 36 Végezetül a korlátozó intézkedéseket előíró tanácsi jogi aktus indokolásának nem csak ezen intézkedés jogalapját kell azonosítania, hanem azokat az egyedi és konkrét okokat is, amelyek miatt a Tanács a mérlegelési jogkörének gyakorlása keretében úgy ítéli meg, hogy az érintettel szemben ilyen intézkedéseket kell hozni (2012. november 15-i Tanács kontra Bamba ítélet, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 52. pont; 2015. március 25-i Central Bank of Iran kontra Tanács ítélet, T-563/12, EU:T:2015:187, 55. pont).
- 37 A jelen ügyben hangsúlyozni kell, hogy a megtámadott határozat célja a felperes nevének a vitatott listán való további szerepeltetése azon indokolás fenntartásával, amelyet a Tanács a felperes nevének a listára való, a 2010/788 határozatot módosító 2016/2231 határozatban történő eredeti felvétele során kifejtett.
- 38 A felperes álláspontja szerint ezen indokok különösen szűkszavúak, mivel a Tanács nem fogalmaz meg olyan pontos kifogást, amely lehetővé tenné számára az említett indokolásban a felperessel szemben megfogalmazott vádaknak a terhére történő megállapítását.
- 39 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2010/788 határozat 3. cikke (2) bekezdésének b) pontja, amelyet ezen határozatba a 2016/2231 határozat illesztett be, megállapítja, hogy a II. melléklet tartalmazza azokat a személyeket és szervezeteket, akikről és amelyekről a Tanács úgy vélte, hogy „részt vesznek a [Kongói Demokratikus Köztársaságban] elkövetett olyan cselekmények tervezésében, irányításában és elkövetésében, amelyek az emberi jogok súlyos megsértésének vagy az emberi jogokkal való visszaélésnek minősülnek”.
- 40 Arra is emlékeztetni kell, hogy a Tanács által a felperes nevének a vitatott listára való felvétele érdekében figyelembe vett, a fenti 16. pontban ismertetett indokolás arra vonatkozik, hogy ő volt a Kongói Demokratikus Köztársaság Fegyveres Erői (FARDC) 1. védelmi zónájának parancsnoka, és ezen utóbbi fegyveres erők aránytalan erőszak alkalmazásában és erőszakos elnyomásban vettek részt, amelyet 2016 szeptemberében rendeltek el Kinshasában (Kongói Demokratikus Köztársaság).
- 41 Az ilyen indokolás meghatározza azokat az egyedi és konkrét tényezőket, amelyek mind a felperes szakmai feladataira, mind az érintett cselekmény típusára vonatkoznak, és ennek alapján megállapítja, hogy a felperes részt vett az emberi jogoknak a Kongói Demokratikus Köztársaságban történő súlyos megsértésében. Ezen indokolás ugyanis lehetővé teszi azon okok megértését, amelyek arra vezették a

Tanácsot, hogy korlátozó intézkedéseket fogadjon el a felperessel szemben az utóbbi személynek a FARDC 1. védelmi zónájának parancsnokaként betöltött tisztségéből eredő, az erőszaknak a Kinshasában 2016 szeptemberében elrendelt aránytalan igénybevétele és a Kinshasában ugyanekkor elrendelt erőszakos elnyomás miatti állítólagos felelősségére vonatkozóan.

- 42 Amint arra a Tanács helyesen hivatkozik, a felperes nevének a vitatott listán való, a megtámadott határozattal meghosszabbított szerepeltetésére vonatkozó indokolás kifejti azokat az egyedi és konkrét okokat, amelyek miatt a listára való felvételt érintő kritériumok vonatkoznak rá, és többek között egyrészt említ egy egyértelműen azonosított jogalapot, amely hivatkozik a listára való felvételt érintő kritériumokra, másrészt pedig a felperes tevékenységeire vonatkozó indokokon alapul, amelyek lehetővé teszik a számára a nevének a vitatott listára való felvételét igazoló okok megértését. Ezenfelül a felperes ismerte a megtámadott határozat elfogadásának kontextusát, mivel a Törvényszék előtt lényegében vitatta a nevének a listára való első felvételének a jogszerűségét, amint arra a fenti 18. és 21. pont emlékeztetett, és e felvétel indokait a megtámadott határozat nem módosította.
- 43 Következésképpen a felperes észszerűen nem hagyhatta figyelmen kívül azt, hogy amikor a Tanács a megtámadott határozatban megerősítette a nevének a vitatott listára való első, a 2016/2231 határozatban elhatározott felvételének az indokait, az említett intézmény arra hivatkozott, hogy a FARDC 1. védelmi zónájának a parancsnokaként betöltött tisztségére tekintettel a felperes tényleges jogkörrel rendelkezett arra, hogy közvetlenül befolyásolja a FARDC-katonák azon magatartásait, amelyek az erőszaknak a 2016 szeptemberében Kinshasában elrendelt aránytalan igénybevétele és a Kinshasában ugyanekkor elrendelt erőszakos elnyomást megvalósították.
- 44 A felperes a nevének a vitatott listára való felvételével kapcsolatos indokok fényében a felperesnek lehetősége volt arra, hogy hasznos módon vitassa a vele szemben elfogadott korlátozó intézkedések megalapozottságát. Lehetősége volt tehát arra, hogy vitassa a megtámadott határozat alapjául szolgáló tények megvalósulását, többek között a FARDC keretében fennálló parancsnoki minőségének a tagadásával, vagy az erőszaknak a 2016 szeptemberében Kinshasában elrendelt aránytalan igénybevétele és a Kinshasában ugyanekkor elrendelt erőszakos elnyomás tekintetében fennálló felelősségének a tagadásával, vagy ezen események megvalósulásának a vitatásával, vagy akár annak megcáfolásával, hogy a Kongói Demokratikus Köztársaságban ezek tervezésével, irányításával és elkövetésével részt vett volna olyan cselekményekben, amelyek az emberi jogok súlyos megsértésének vagy az emberi jogokkal való visszaélésnek minősülnek. Egyébként lényegében ezt tette a második jogalap nyilvánvaló értékelési hibára alapított második részében.
- 45 Következésképpen a megtámadott határozat indokolása elegendő volt ahhoz, hogy lehetővé tegye a felperes számára a határozat érvényességének vitatását, a Törvényszék számára pedig a jogszerűség felülvizsgálatára vonatkozó hatásköre gyakorlását. Az első jogalap első részét ezért el kell utasítani.

Az első jogalap második részéről

- 46 A felperes az első jogalap második részében arra hivatkozik, hogy a Tanács megsértette a meghallgatáshoz való jogát. Úgy véli, hogy bár igaz, hogy a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó intézkedéshez szükséges meglepetésszerű hatás azt vonja maga után, hogy a Tanács nem köteles valamely személy vagy szervezet nevének a korlátozó intézkedéseket előíró listára való első felvételét megelőzően meghallgatást tartani, ez nem változtat azon, hogy a listára való első felvételtől szóló ilyen határozat felülvizsgálatának keretében – amint a jelen ügyben – az említett hatásnak már nincs helye, és a kontradiktórius eljárás elvét tiszteletben kell tartani mind az indokoknak a vitatott listán való további szerepeltetésre vonatkozó határozatot megelőző közzétele, mind a meghallgatáshoz való jog vonatkozásában. A felperes hozzáteszi, hogy meghallgatást kért a Tanácstól, de a jelen kereset benyújtásának időpontjában a Tanács még nem bírálta el e kérelmet.

- 47 A felperes a válaszban egyrészt arra hivatkozik, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének egyesített emberi jogi hivatala (UNJHRO) nem hallgatta meg a Tanács által a megtámadott határozat alátámasztásaként felhasznált különböző jelentések kidolgozásakor, ami sérti az ítélkezési gyakorlatban megállapított kritériumokat, és azt bizonyítja, hogy a felperest a megtámadott határozat elfogadását megelőzően meg kellett volna hallgatni, annál is inkább, mivel 2018. február 21-én a Tanács rendelkezésére bocsátotta azokat az információkat, amelyek alapján kétségbe vonható az elfogadott indokolás megalapozottsága. Másrészt a felperes azzal érvel, hogy a nevének a vitatott listára való felvételéről szóló első határozathoz képest a Tanács a megtámadott határozat elfogadásához új bizonyítékokat vett figyelembe vele szemben.
- 48 A Tanács vitatja ezeket az érveket, hangsúlyozva, hogy a megtámadott határozat ugyanazokon az indokokon alapul, mint amelyek a felperes nevének a vitatott listára való, a 2016/2231 határozat alapján történő első felvételét megalapozták. Ebből következően a megtámadott határozat elfogadása előtt nem volt köteles meghallgatni a felperest.
- 49 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 41. cikke (2) bekezdésének a) pontja előírja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák.
- 50 Az ítélkezési gyakorlat szerint a valamely személy nevének a korlátozó intézkedésekre vonatkozó jogi aktus mellékletében szereplő listára történő felvételére, illetve fenntartására vonatkozó határozat elfogadására irányuló eljárás keretében a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartása megköveteli, hogy az Unió illetékes hatósága közölje az érintett személlyel azokat az információkat, amelyekkel e hatóság az említett személy tekintetében határozatának megalapozásához rendelkezik, annak érdekében, hogy e személy a jogait a lehető legjobb feltételek mellett védhesse, valamint hogy az ügy teljes ismeretének birtokában dönthessen arról, hogy szükséges-e az uniós bírósághoz fordulni. Ezenfelül e közlés alkalmával az Unió illetékes hatóságának lehetővé kell tennie e személynek, hogy hasznosan ismertethesse az álláspontját a vele szemben felhozott indokok tekintetében (2013. július 18-i Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 111. és 112. pont; 2006. december 12-i Organisation des Modjahedines du peuple d’Iran kontra Tanács ítélet, T-228/02, EU:T:2006:384, 93. pont).
- 51 Ami azt az első jogi aktust illeti, amellyel valamely személy vagy szervezet pénzeszközeit befagyasztják, a Tanács nem köteles előzetesen közölni az érintett személlyel vagy szervezettel azokat az indokokat, amelyekre ezen intézmény alapítani kívánja az érintett nevének az azon személyek vagy szervezetek listájára való első felvételét, akiknek, illetve amelyeknek a pénzeszközeit befagyasztják. Az ilyen intézkedésnek ugyanis – hatékonysága veszélyeztetésének elkerülése érdekében – jellegénél fogva meglepetésszerűnek és azonnal alkalmazandónak kell lennie. Ilyen esetben főszabály szerint elég, hogy az intézmény közölje az érintett személlyel vagy szervezettel az indokokat, és a pénzeszközöket befagyasztó határozat elfogadásával egyidejűleg vagy azt követően azonnal lehetővé tegye a meghallgatáshoz való jog gyakorlását (2011. december 21-i Franciaország kontra People’s Mojahedin Organization of Iran ítélet, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 61. pont).
- 52 A Bíróság ezzel szemben megállapította, hogy a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó későbbi határozat esetén, amellyel a listán már szereplő személy vagy szervezet nevét továbbra is fenntartják a listán, e meglepetésszerű hatásra már nincs szükség az intézkedés hatékonyságának biztosítása érdekében, ezért az ilyen határozat elfogadását főszabály szerint meg kell előznie a terhelő bizonyítékok közlésének, valamint az érintett személy vagy szervezet számára biztosított azon lehetőségnek, hogy meghallgassák (2011. december 21-i Franciaország kontra People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 62. pont).
- 53 E tekintetben a Bíróság hangsúlyozta, hogy az a védelmi elem, amelyet a terhelő bizonyítékok közlésére vonatkozó követelmény, valamint a valamely személy vagy szervezet nevét a korlátozó intézkedésekkel érintett személyek vagy szervezetek listáján fenntartó jogi aktusok elfogadása előtti észrevételek

benyújtásának joga kínál, alapvető és elengedhetetlen a védelemhez való jog szempontjából. Ez annál is inkább igaz, mivel a szóban forgó korlátozó intézkedéseknek jelentős hatásuk van az érintett személyek és csoportok jogaira és szabadságaira (2011. december 21-i Franciaország kontra People’s Mojahedin Organization of Iran ítélet, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 64. pont).

- 54 Az ilyen határozat elfogadását megelőző meghallgatáshoz való jogot tiszteletben kell tartani, ha a Tanács az érintett nevének az említett listán való fenntartására vonatkozó határozatban új bizonyítékokat hoz fel e személlyel szemben, nevezetesen olyanokat, amelyek nem szerepeltek a nevének az e listára történő felvételére vonatkozó első határozatban (lásd ebben az értelemben: 2015. június 18-i Ipatau kontra Tanács ítélet, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2016. április 7-i Central Bank of Iran kontra Tanács ítélet, C-266/15 P, EU:C:2016:208, 33. pont).
- 55 A jelen ügyben kétségtelen, hogy – amint azt a Tanács hangsúlyozza – a felperes nevének a vitatott listán való, a megtámadott határozatban elhatározott fenntartása ugyanazon indokokon alapul, mint amelyek a szóban forgó korlátozó intézkedéseket előíró első jogi aktus elfogadását igazolták.
- 56 Ez a körülmény azonban önmagában nem jelentheti azt, hogy a Tanács nem volt köteles tiszteletben tartani a felperes védelemhez való jogát, és konkrétan nem volt köteles lehetővé tenni a számára azt, hogy hasznos módon kifejtse álláspontját azon ténybeli elemekkel kapcsolatban, amelyek alapján a felperes nevének a vitatott listán való fenntartására vonatkozó, megtámadott határozatot elfogadta.
- 57 A védelemhez való jog megsértését az adott ügy egyedi körülményei alapján kell értékelni, különösen a szóban forgó jogi aktus jellegére, elfogadásának körülményeire, valamint az adott tárgyra vonatkozó jogszabályokra figyelemmel (2013. július 18-i Bizottság és társai kontra Kadi ítélet C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 102. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 58 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a korlátozó intézkedések biztosítási jellegűek, fogalmilag ideiglenesek, és azok érvényessége mindig a meghozataluk alapját képező ténybeli és jogi körülmények további fennállásának, valamint a hozzájuk kapcsolódó célkitűzés elérése érdekében való fenntartásuk szükségességének a függvénye (lásd ebben az értelemben: 2014. március 21-i Yusef kontra Bizottság ítélet, T-306/10, EU:T:2014:141, 62. és 63. pont). A 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozat 9. cikkének (2) bekezdése ebben az értelemben írja elő, hogy a Kongói Demokratikus Köztársasággal szembeni korlátozó intézkedéseket 2017. december 12-ig kell alkalmazni, és „[h]a a Tanács úgy ítéli meg, hogy e határozat céljai nem teljesültek, a határozatot meg kell újítani vagy – adott esetben – módosítani kell”.
- 59 Következésképpen e korlátozó intézkedések időszakos felülvizsgálatakor a Tanácsnak el kell végeznie a helyzet naprakész értékelését, és el kell készítenie az ilyen intézkedések hatásának mérlegét annak megállapítása érdekében, hogy ezen intézkedések lehetővé tették-e az érintett személyek és szervezetek nevének a vitatott listára való első felvételével megvalósítani kívánt célok elérését, vagy az említett személyek és szervezetek tekintetében még mindig ugyanazon következtetés vonható le.
- 60 E tekintetben a 2018. szeptember 27-i Ezz és társai kontra Tanács ítéletben (T-288/15, EU:T:2018:619, 316. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) a Törvényszék megállapította, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartása magában foglalja, hogy a Tanácsnak a korlátozó intézkedéseknek a felperesek tekintetében való meghosszabbításáról szóló határozat elfogadása előtt közölnie kell e felperesekkel azokat a tényezőket, amelyek alapján a szóban forgó intézkedések időszakos felülvizsgálata során naprakésszé tette azokat az információkat, amelyek a felperesek nevének az ilyen korlátozó intézkedések által érintett személyek listájára való első felvételét igazolták.
- 61 A jelen ügyben tehát a Kongói Demokratikus Köztársasággal szembeni korlátozó intézkedésekkel elérni kívánt eredeti célra tekintettel, amely lényegében a választások megtartására alkalmas légkör biztosításában és az emberi jogok megsértésének a megszüntetésében állt (lásd a fenti 7. pontot), meg

kell állapítani, hogy a Tanács a felperessel szemben alkalmazott korlátozó intézkedések időszakos felülvizsgálatakor köteles volt arra, hogy adott esetben a felperessel közölje azokat az új tényezőket, amelyek alapján naprakésszé tette nem csak a személyes helyzetére, hanem a Kongói Demokratikus Köztársaságban fennálló politikai és biztonsági helyzetre vonatkozó információkat is.

- 62 Márpedig az ügy irataiból az tűnik ki, hogy a Tanács, amint azt az utóbbi a Törvényszék által feltett kérdésre válaszolva a tárgyaláson megerősítette, a megtámadott határozat elfogadásakor azon információkon túlmenően, amelyekkel a felperes nevének a vitatott listára való első felvételekor már rendelkezett, azokat is figyelembe vette, amelyeket a 2017. október 23-i COREU CFSP/1492/17 hivatkozási számú belső dokumentum foglalt magában. Először is e 2017. október 23-i dokumentum említette, hogy ezen időpontban nem volt közzétéve a választások menetrendje, és a független nemzeti választási bizottság 2017. október 11-én bejelentette, hogy a választások megszervezéséhez legalább 504 nap szükséges. Másodszor ugyanebben a dokumentumban az szerepelt, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének kongói demokratikus köztársasági missziója (Monusco) azt jelentette, hogy egyrészt a biztonsági helyzet a Kongói Demokratikus Köztársaság számos részén romlott, és másrészt a konfliktusok területeiről menekülő civil lakosság távozását követően a regionális instabilitás növekedett. Harmadszor az említett dokumentum arról adott számot, hogy az egyesülés, a véleménynyilvánítás és a kifejezés szabadságát továbbra is elnyomják, amint azt a választási menetrend közzétételének elmulasztása elleni tüntetésekre vonatkozó tilalom, valamint az általános tüntetés bejelentését követően a szociális médiának a 2017 augusztusi betiltása is tanúsítja.
- 63 Ugyanígy a Tanács 2017. december 11-i következtetéseiből az tűnik ki, hogy ezen utóbbinak a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában tudomása volt egy másik naprakésszé tételi tényezőről is, nevezetesen a választási menetrend bejelentéséről, amely az elnöki választásokat 2017. november 5-én a 2018. december 23-i időpontra tűzte ki. Az ilyen bejelentés azonban nem akadályozta meg a Tanácsot annak megállapításában, hogy a *status quo* a Kongói Demokratikus Köztársaságban változatlan.
- 64 Következésképpen, bár a Tanács a megtámadott határozatban a felperessel szembeni korlátozó intézkedéseket ugyanazon indokok alapján tartotta fenn, mint amelyek a felperes nevének a vitatott listára a 2016/2231 határozatban való első felvételét megalapozták, a fenti 62. és 63. pontban említett naprakésszé tételi tényezők olyan új tényezőknek minősülnek, amelyeket a Tanács a megtámadott határozat elfogadásakor figyelembe vett. Így a Tanácsnak az ilyen határozat elfogadását megelőzően be kellett volna szereznie a felperes e tényezőkre vonatkozó észrevételeit a fenti 61. pontban kifejtetteknek megfelelően. Márpedig nem vitatott, hogy ez nem történt meg.
- 65 E tekintetben nincs jelentősége annak, hogy egyrészt a felperes nevének a vitatott listára való első felvételét követően a Hivatalos Lapban az említett intézkedésekkel érintett személyek részére szóló értesítést tettek közzé, amelyben e személyeket felkérték arra, hogy a Tanácshoz 2017. október 1-je előtt nyújtsanak be felülvizsgálati kérelmet, és másrészt a felperes nem élt ezzel a lehetőséggel. A Tanács ugyanis nem mentesülhet az őt terhelő, a védelemhez való jog tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettség alól azzal az indokkal, hogy a korlátozó intézkedések által érintett személynek lehetősége van annak kérelmezésére, hogy az ilyen intézkedéseket szüntessék meg vele szemben.
- 66 Végezetül az ügy irataiból nem tűnik ki, hogy a felperes előre láthatta volna, hogy a Tanács a Kongói Demokratikus Köztársaságban fennálló helyzetet érintő *status quo*ra a fenti 62. és 63. pontban ismertetett, a választási menetrend közzétételének elmulasztására, a biztonsági helyzet súlyosbodására, és a szabadságjogoknak az ország számos régiójában való elnyomására vonatkozó tényezők figyelembevételével következtet, amely tényezők vonatkozásában a felperes számára nem biztosították annak a lehetőségét, hogy a megtámadott határozat meghozatala előtt előterjessze az észrevételeit. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a korlátozó intézkedések átmenetiek (lásd a fenti 58. pontot), amit maguk a megtámadott határozat rendelkezései biztosítanak (lásd a fenti 20. pontot).

- 67 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozatot olyan eljárás eredményeként hozták meg, amelynek során nem tartották tiszteletben a felperes védelemhez való jogát.
- 68 A fentiek összességéből azonban nem vonható le az a következtetés, hogy az, hogy a Tanács nem közölte a felperessel a 2017. október 23-i COREU CFSP/1492/17 hivatkozási számú belső dokumentumban és a Tanács 2017. december 11-i következtetéseiben említett új tényezőket, valamint az a körülmény, hogy a felperesnek nem biztosítottak lehetőséget arra, hogy az ezen elemekkel kapcsolatos észrevételeit közölje a megtámadott határozatnak a Tanács általi elfogadása előtt, e határozat megsemmisítését vonja maga után.
- 69 Az uniós bíróságnak ugyanis a védelemhez való joggal kapcsolatos szabálytalanság felmerülése esetén meg kell vizsgálnia, hogy az adott ügy konkrét ténybeli és jogi körülményeire tekintettel a szóban forgó eljárás eltérő eredményhez vezethetett volna abban az esetben, ha a felperes a védelmét e szabálytalanság hiányában jobban biztosíthatta volna (lásd ebben az értelemben: 2009. október 1-jei Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware kontra Tanács ítélet, C-141/08 P, EU:C:2009:598, 81., 88., 92., 94. és 107. pont; 2018. szeptember 27-i Ezz és társai kontra Tanács ítélet, T-288/15, EU:T:2018:619, 325. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 70 Márpedig a jelen ügyben az iratanyag egyetlen eleme sem enged arra következtetni, hogy ha a felperessel közölték volna azokat az új tényezőket, amelyekkel a Tanács naprakésszé tette a Kongói Demokratikus Köztársaság politikai és biztonsági helyzetére vonatkozó értékelését, az érintett korlátozó intézkedéseket vele szemben nem lehetett volna fenntartani.
- 71 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felperes nem szolgáltatott konkrét bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy ha a megtámadott határozat elfogadását megelőzően lehetőséget biztosítottak volna számára az észrevételei megtételére a fenti 62. és 63. pontban ismertetett új tényezőkre vonatkozóan, módjában állt volna megkérdőjelezni azok tartalmát vagy a nevének a vitatott listán való további szerepeltetése tekintetében fennálló relevanciáját.
- 72 Ezenfelül a felperes a Törvényszék által a tárgyaláson feltett kérdésre adott válaszában nem vitatta önmagában a Kongói Demokratikus Köztársaságban fennálló *status quónak* a nevének a vitatott listára való, 2016. december 13-án elhatározott első felvételének időpontja és a szóban forgó korlátozó intézkedések fenntartásáról szóló, megtámadott határozat elfogadásának időpontja közötti fennállását.
- 73 E körülmények között nem állapítható meg, hogy az eljárás kimenetele eltérő lehetett volna akár abban az esetben, ha a megtámadott határozat elfogadását megelőzően közölték volna a felperessel a fenti 62. és 63. pontban említett tényezőket. Továbbá az a tény, hogy a Tanács a korlátozó intézkedéseknek a felperessel szembeni meghosszabbításakor bizonyos új tényezőket figyelembe vett, nem teszi jogellenessé a megtámadott határozatot.
- 74 Ezenfelül, abban a tekintetben, hogy a felperes az első jogalap második részének alátámasztása érdekében arra a körülményre hivatkozik, hogy az UNJHRO nem hallgatta meg a megtámadott határozat alátámasztása érdekében a Tanács által hivatkozott jelentések kidolgozása során, elegendő megállapítani, hogy az uniós bíróságok nem rendelkeznek hatáskörrel az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) szervei által lefolytatott vizsgálatoknak az alapvető jogoknak való megfelelésére vonatkozó felülvizsgálatára (lásd ebben az értelemben: 2017. július 20-i Badica és Kardiam kontra Tanács ítélet, T-619/15, EU:T:2017:532, 65. pont).
- 75 Végezetül azt az érvet, amely szerint a Tanácsnak meg kellett volna hallgatnia a felperest, el kell utasítani, mivel sem a szóban forgó szabályozás, sem pedig a védelemhez való jog tiszteletben tartásának alapelve nem biztosítja számára a formális meghallgatáshoz való jogot (lásd analógia útján: 2013. szeptember 6-i Bank Mellé Iran kontra Tanács ítélet, T-35/10 és T-7/11, EU:T:2013:397, 105. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 76 A fentiek összességére tekintettel az első jogalap második részét megalapozatlanság miatt el kell utasítani, így a jogalap egészét is el kell utasítani.

A téves jogértelmezésre és nyilvánvaló értékelési hibára alapított második jogalapról

- 77 A felperes a második jogalap keretében azt állítja, hogy a Tanács hibákat követett el, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a felperes „részt vett a [Kongói Demokratikus Köztársaságban] elkövetett olyan cselekmények tervezésében, irányításában és elkövetésében, amelyek az emberi jogok súlyos megsértésének minősülnek”.
- 78 A jelen jogalap két részből áll. A felperes az első részben lényegében azzal érvel, hogy a Tanács tévesen alkalmazta a jogot, amikor a nevét a vitatott listán továbbra is fenntartotta olyan cselekmények miatt, amelyek a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában már nem voltak folyamatban. A felperes a második részben vitatja a Tanácsnak a felperes funkcióira és feladataira vonatkozó értékelését, valamint azt, hogy kellően pontos és konkrét ténybeli körülmények állnak fenn a nevének a vitatott listán való fenntartásának az alátámasztására.

A második jogalap első részéről

- 79 A második jogalap első részében a felperes azzal érvel, hogy a Tanács által a felperes nevének a vitatott listára való felvételével kapcsolatos indokolásban megállapított cselekmények egy múltbeli időszakra vonatkoznak. A 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozat 3. cikkének (2) bekezdésében használt jelen időből ugyanis kitűnik, hogy a korlátozó intézkedések által érintett személyeknek vagy szervezeteknek felrótt cselekményeknek az intézkedések meghosszabbításának időpontjában még mindig fenn kell állniuk. Márpedig, azáltal hogy a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában a felperes nem vett részt a vele szemben felhozott cselekményekben, a szóban forgó korlátozó intézkedések elavulttá váltak.
- 80 A felperes hozzáteszi, hogy a Tanács azáltal, hogy ezen intézkedéseket múltbeli cselekmények miatt tartotta fenn, valójában rejtetten büntető jellegű szankciót fogadott el, holott a korlátozó intézkedések kizárólag biztosítási jellegűek, és az a céljuk, hogy azok címzettjeit a magatartásuk megváltoztatására késztessek.
- 81 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy – amint arra a fenti 8. pont emlékeztetett – a 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozat 3. cikke (2) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy a korlátozó intézkedéseket olyan személyekkel és szervezetekkel szemben kell bevezetni, akik, illetve amelyek „részt vesznek a [Kongói Demokratikus Köztársaságban] elkövetett olyan cselekmények tervezésében, irányításában és elkövetésében, amelyek az emberi jogok súlyos megsértésének vagy az emberi jogokkal való visszaélésnek minősülnek”. A 2016/2231 határozat eredetileg ennek alapján vette fel a felperes nevét a vitatott listára azzal az indokkal, hogy a FARDC 1. védelmi zónájának parancsnokaként érintett volt abban, hogy e fegyveres erők részt vettek az erőszaknak a 2016 szeptemberében Kinshasában elrendelt aránytalan igénybevételeiben, valamint a Kinshasában ugyanekkor elrendelt erőszakos elnyomásban (lásd a fenti 16. pontot). A megtámadott határozattal a Tanács 2018. december 12-ig meghosszabbította a felperessel szembeni korlátozó intézkedéseket, változatlanul fenntartva a felperes nevének a vitatott listára való első felvételére vonatkozó indokolást (lásd a fenti 20. pontot).
- 82 Márpedig először is nem lehet úgy tekinteni, hogy a 2016/2231 határozattal módosított 2010/788 határozat 3. cikke (2) bekezdésének b) pontjában a vitatott listára való felvétel kritériumainak meghatározását érintően használt jelen idejű megfogalmazás azt jelenti, hogy a valamely személy vagy szervezet nevének az e listára való felvételének alapjául szolgáló cselekményeknek továbbra is fenn kell állniuk abban az időpontban, amikor e felvételről vagy a listán való fenntartásról határoztak. Már

megállapításra került ugyanis, hogy a korlátozó intézkedésekkel érintett személyek és szervezetek nevének a listára való felvételével kapcsolatban a jelen idő a jogi meghatározások általános értelmére utal, nem pedig egy meghatározott időszakra (lásd ebben az értelemben: 2008. október 23-i People's Mojahedin Organization of Iran kontra Tanács ítélet, T-256/07, EU:T:2008:461, 108. pont).

- 83 Másodszor az, hogy a felperes nevének a vitatott listára való felvételével kapcsolatos indokok olyan cselekményekre hivatkoznak, amelyek a megtámadott határozat elfogadását megelőzően valósultak meg, és amelyek ezen időpontban már befejeződtek, nem jelenti szükségszerűen azt, hogy az e határozatban az említett személlyel szemben fenntartott korlátozó intézkedések elavultak. Nyilvánvaló, hogy mivel a Tanács úgy döntött, hogy a felperes nevének a vitatott listára való felvételére vonatkozó indokolásban az azon fegyveres erőket érintő konkrét helyzetekre hivatkozik, amelyeknek a felperes volt a parancsnoka, csupán múltbeli cselekményekről lehet szó. Az ilyen hivatkozás tehát nem minősülhet irrelevánsnak pusztán azon az alapon, hogy a szóban forgó cselekmények a többé-kevésbé távoli múltba nyúlnak vissza (lásd ebben az értelemben: 2015. április 22-i Tomana és társai kontra Tanács és Bizottság ítélet, T-190/12, EU:T:2015:222, 236. pont).
- 84 Ezt az értelmezést megerősíti a megtámadott határozattal módosított 2010/788 határozat 9. cikke (2) bekezdésének második mondata, amelynek értelmében a szóban forgó korlátozó intézkedéseket meg kell újítani vagy adott esetben módosítani kell, ha a Tanács úgy ítéli meg, hogy azok céljai nem teljesültek. Meg kell állapítani, hogy e rendelkezés lehetővé teszi az olyan személyek és szervezetek nevének a listán való fenntartását, akik vagy amelyek a felülvizsgálatot megelőző időszakban nem követettek el újabb emberi jogi jogsértést, amennyiben valamennyi releváns körülményre, és különösen arra tekintettel, hogy a korlátozott intézkedések céljai nem valósultak meg, a listán való említett fenntartás továbbra is indokolt, ha ez nem így lenne, akkor e rendelkezés hatékony érvényesülése nem lenne biztosított (lásd analógia útján: 2008. október 23-i People's Mojahedin Organization of Iran kontra Tanács ítélet, T-256/07, EU:T:2008:461, 108. pont).
- 85 Következésképpen a felperes érvelésével ellentétben a nevének a vitatott listára való felvételével kapcsolatos indokok a vele szemben alkalmazott és a megtámadott határozattal meghosszabbított korlátozó intézkedéseket nem teszik büntető jellegűvé.
- 86 Következésképpen a második jogalap első részét el kell utasítani.

[omissis]

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített kilencedik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.
- 2) A Törvényszék Gabriel Amisi Kumbát kötelezi a költségek viselésére.

Gervasoni

Madiseda

da Silva Passos

Kowalik-Bańczyk

Mac Eochaidh

Kihirdetve Luxembourgban, a 2020. február 12-i nyilvános ülésen.

Aláírások